Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 31 stycznia 2018 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych – Rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 – Artykuł 11 ust. 1 lit. b) i art. 13 ust. 2 – Jurysdykcja w sprawach dotyczących ubezpieczeń – Podmiotowy zakres stosowania – Pojęcie „poszkodowanego” – Podmiot prowadzący działalność zawodowo w ramach sektora ubezpieczeń – Wyłączenie

W sprawie C-106/17

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 30 stycznia 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 lutego 2017 r., w postępowaniu:

Paweł Hofsoe

przeciwko

LVM Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: J. Malenovský, prezes izby, D. Šváby (sprawozdawca) i M. Vilaras, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

– w imieniu LVM Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG przez M. Siewierę-Misiudę, radcę prawnego,

– w imieniu rządu polskiego przez B. Majczynę, działającego w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu rządu portugalskiego przez L. Ineza Fernandesa, M. Figueireda i P. Lacerdę, działających w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej przez M. Heller i A. Stobiecką-Kuik, działające w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: polski.

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 11 ust. 1 lit. b) oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Pawłem Hofsoe a LMV Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG (zwanym dalej „LVM") z siedzibą w Münsterze (Niemcy) w przedmiocie dochodzenia przez P. Hofsoe roszczenia odszkodowawczego z tytułu ubezpieczenia przed sądami polskimi.

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie nr 1215/2012

3 Rozporządzenie nr 1215/2012 stanowi w motywach 15 i 18:

„(15) Przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne i opierać się na zasadzie, że jurysdykcję w ogólności [co do zasady] mają sądy miejsca zamieszkania pozwanego. Tak ustalona jurysdykcja powinna mieć miejsce zawsze [być zawsze dostępna], z wyjątkiem kilku dokładnie określonych przypadków, w których ze względu na przedmiot sporu lub autonomię stron uzasadnione jest inne kryterium powiązania [uzasadniony jest inny łącznik]. Siedziba osób prawnych musi być zdefiniowana wprost [w sposób autonomiczny] w rozporządzeniu celem wzmocnienia przejrzystości wspólnych przepisów i uniknięcia konfliktów kompetencyjnych.

[…]

(18) W sprawach dotyczących ubezpieczenia, umów z udziałem konsumentów i z zakresu prawa pracy strona słabsza powinna być chroniona przez przepisy jurysdykcyjne dla niej bardziej korzystne niż przepisy ogólne".

4 Rozdział II tego rozporządzenia, poświęcony przepisom jurysdykcyjnym, zawiera sekcję 1 zatytułowaną „Przepisy ogólne" obejmującą art. 4–6.

5 Artykuł 4 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania [lub siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego państwa członkowskiego".

6 Zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Osoby mające miejsce zamieszkania [lub siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2–7 niniejszego rozdziału”.

7 Przepisy jurysdykcyjne w sprawach dotyczących ubezpieczenia, znajdujące się w sekcji 3 rozdziału II rozporządzenia nr 1215/2012, są zawarte w jego art. 10–16.

8 Artykuł 11 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi:

„Ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania [lub siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego może być pozwany:

[…]

b) w innym państwie członkowskim, w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia – przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania [lub siedzibę] […]

[…]”.

9 Artykuł 13 ust. 2 tego rozporządzenia ma następujące brzmienie:

„Przepisy art. 10, 11 i 12 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne”.

10 Przepisy jurysdykcyjne w sprawach dotyczących umów konsumenckich są zawarte w art. 17–19 owego rozporządzenia.

11 Zgodnie z brzmieniem art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012:

„Jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub [są nim] roszczenia z umowy, którą zawarła osoba, konsument, w celu, który nie może być uważany za działalność zawodową lub gospodarczą tej osoby, jurysdykcję określa się na podstawie niniejszej sekcji, nie naruszając przepisów art. 6 i art. 7 pkt 5,

a) jeżeli chodzi o umowę sprzedaży na raty rzeczy ruchomych;

b) jeżeli chodzi o umowę pożyczki spłacanej ratami lub inną umowę kredytową, która przeznaczona jest na finansowanie kupna rzeczy tego rodzaju; lub

c) we wszystkich innych przypadkach – gdy druga strona umowy w państwie członkowskim, na terytorium którego konsument ma miejsce zamieszkania, prowadzi działalność zawodową lub gospodarczą lub taką działalność w jakikolwiek sposób kieruje do tego państwa członkowskiego lub do kilku państw włącznie z tym państwem członkowskim, a umowa wchodzi w zakres tej działalności”.

12 Zgodnie z jego art. 81 rozporządzenie to „stosuje się od dnia 10 stycznia 2015 r. z wyjątkiem art. 75 i 76, które stosuje się od dnia 10 stycznia 2014 r.”.

Prawo polskie

13 Artykuł 509 ustawy – Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. w brzmieniu mającym zastosowanie w sprawie stanowiącej przedmiot postępowania głównego (Dz.U. z 1964 r., nr 16, poz. 93, w brzmieniu Dz.U. z 2016 r. poz. 380, zwanej dalej „k.c.") stanowi:

„§ 1. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

§ 2. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki".

14 Zgodnie z brzmieniem art. 822 § 4 k.c.:

„Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela".

15 Artykuł 20 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., nr 124, poz. 1152) przewiduje:

„Powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

16 Dnia 4 lipca 2014 r. pojazd należący do osoby fizycznej mającej miejsce zamieszkania na terytorium Polski uległ uszkodzeniu w wyniku wypadku spowodowanego na terenie Niemiec przez obywatelkę Niemiec ubezpieczoną w LVM.

17 W związku z tym właściciel tego samochodu zawarł w dniu 12 lipca 2014 r. umowę najmu samochodu zastępczego na czas nieokreślony. Stawka najmu wynosiła 200 PLN (złotych polskich) (równowartość ok. 47,50 EUR) dziennie. Najem trwał ostatecznie do dnia 22 września 2014 r., a łączny jego koszt wyniósł 14 600 PLN (równowartość ok. 3 465 EUR).

18 Właściciel uszkodzonego samochodu otrzymał od spółki będącej reprezentantem LVM w Polsce tytułem odszkodowania jedynie kwotę 2 800 PLN (równowartość ok. 665 EUR).

19 W celu uzyskania pozostałych 11 800 PLN (równowartość ok. 2 800 EUR) właściciel uszkodzonego samochodu zawarł zatem w dniu 22 września 2014 r. umowę cesji (przelewu) wierzytelności, na mocy której przelał przysługujące mu prawo do odszkodowania na P. Hofsoe, prowadzącego działalność gospodarczą w Szczecinie (Polska).

20 W ramach tej działalności gospodarczej P. Hofsoe przystępuje w oparciu o umowę cesji wierzytelności umownej do odzyskiwania od ubezpieczyciela odszkodowania, o które mogłaby się ubiegać osoba poszkodowana.

21 W dniu 2 lutego 2015 r. w oparciu o umowę cesji wierzytelności, o której mowa w pkt 19 niniejszego wyroku, P. Hofsoe wniósł do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie pozew o zasądzenie od LVM zapłaty kwoty 11 800 PLN (równowartość ok. 2 800 EUR) tytułem odszkodowania obejmującego koszt najmu pojazdu zastępczego.

22 Uzasadniając jurysdykcję owego sądu jako sądu miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej P. Hofsoe powołał się na art. 20 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz wyrok Trybunału z dnia 13 grudnia 2007 r., FBTO Schadenverzekeringen (C-463/06, EU:C:2007:792).

23 Powołując się na art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001w związku z art. 11 ust. 2 tego rozporządzenia LVM podniósł jednak zarzut braku jurysdykcji sądu polskiego. Twierdził mianowicie, że pojęcie „poszkodowanego" w rozumieniu art. 11 ust. 2 rzeczonego rozporządzenia należy interpretować literalnie, tak iż P. Hofsoe nie może wytoczyć powództwa przed sądem polskim jako cesjonariusz wierzytelności poszkodowanego.

24 Postanowieniem z dnia 13 maja 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie uznał się jednak za właściwy.

25 W uzasadnieniu zażalenia wniesionego na to postanowienie do sądu odsyłającego, Sądu Okręgowego w Szczecinie, LVM twierdzi zasadniczo, że sąd pierwszej instancji naruszył art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) rzeczonego rozporządzenia, uznając – wbrew wskazaniom wynikającym z motywów 15 i 18 owego rozporządzenia oraz z orzecznictwa Trybunału – że P. Hofsoe należy postrzegać jako słabszą stronę sporu. Jednak zdaniem LVM P. Hofsoe nie jest poszkodowanym, jako takim, lecz profesjonalistą w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w stosunku do ubezpieczycieli. Ponadto – jako odstępstwo od ogólnej zasady jurysdykcyjnej wyrażonej w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 – norma jurysdykcyjna wyrażona w art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia musi być, w jego przekonaniu, interpretowana ściśle.

26 Paweł Hofsoe twierdzi z kolei, że na przewidzianą w art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 44/2001 (zastąpionym przez art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 1215/2012) podstawę jurysdykcji sądu właściwego dla miejsca zamieszkania ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia (zwaną dalej „forum actoris") może powołać się nie tylko bezpośrednio poszkodowany, ale także cesjonariusz wierzytelności poszkodowanego.

27 Sąd odsyłający uważa za konieczne zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości, uznając, że podmiotowy zakres stosowania podstawy jurysdykcji przewidzianej w art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 1215/2012 zależy w rozważanej sprawie od wykładni pojęcia „poszkodowanego" w rozumieniu art. 13 ust. 2 rzeczonego rozporządzenia. Jurysdykcja sądu odsyłającego mogłaby zostać bowiem ustalona tylko wtedy, gdyby uznano, że pojęcie „poszkodowanego" obejmuje podmiot prowadzący działalność zawodową w ramach sektora ubezpieczeń, cesjonariusza wierzytelności w postaci roszczenia odszkodowawczego osoby bezpośrednio poszkodowanej względem ubezpieczyciela pojazdu, który spowodował wypadek drogowy.

28 W kwestii tej sąd odsyłający zauważa, że zgodnie z art. 509 § 2 k.c. „[w]raz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa […]". W takiej sytuacji cesja wierzytelności powinna – w opinii sądu – obejmować również przywilej jurysdykcyjny. Taka wykładnia wspierałaby cel ochrony strony słabszej leżący u podstawy zasad jurysdykcji szczególnej znajdujących zastosowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń.

29 Sąd odsyłający jest zdania, że pojęcie „poszkodowanego" w rozumieniu art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001, a zatem również art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012, obejmuje nie tylko osobę poszkodowaną bezpośrednio, lecz również osobę, która poniosła szkodę jedynie pośrednio. Pojęcie to powinno zatem w jego przekonaniu obejmować osobę, prowadzącą jako osoba fizyczna działalność zawodową w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec ubezpieczycieli w oparciu o umowę cesji wierzytelności zawartą z osobą bezpośrednio poszkodowaną. Zdaniem sądu odsyłającego rozwiązanie takie narzuca się w rozważanej sprawie, tym bardziej że zachodzi wyraźna

dysproporcja pozycji gospodarczej i organizacyjnej pomiędzy P. Hofsoe w porównaniu z ubezpieczycielem będącym osobą prawną o znacznie większym potencjale organizacyjnym i gospodarczym.

30 Porównanie konkretnych sytuacji, w których znajdowały się odpowiednio strony postępowania głównego wskazuje na różnicę pomiędzy stanem faktycznym, na którego tle toczy się spór w postępowaniu głównym, a stanem faktycznym w sprawach, w których zostały wydane wyroki z dnia 17 września 2009 r., Vorarlberger Gebietskrankenkasse (C-347/08, EU:C:2009:561) i z dnia 26 maja 2005 r., GIE Réunion européenne i in. (C-77/04, EU:C:2005:327).

31 Sąd odsyłający zauważa jednakże, że preferowana przez niego wykładnia art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) rzeczonego rozporządzenia narusza zasadę wykładni ścisłej wyjątków, a dokładniej art. 5 ust. 1 rzeczonego rozporządzenia w związku z jego motywem 15.

32 W tym kontekście Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy odesłanie w art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 do art. 11 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia, należy interpretować w ten sposób, że osoba fizyczna, będąca przedsiębiorcą między innymi w zakresie dochodzenia odszkodowań od ubezpieczycieli, powołująca się na umowne nabycie wierzytelności od bezpośrednio poszkodowanego, może wytoczyć powództwo o tę wierzytelność przeciwko ubezpieczycielowi odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku drogowego, mającemu siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania poszkodowanego, przed sąd państwa członkowskiego miejsca zamieszkania poszkodowanego?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

33 Sąd odsyłający pragnie w istocie ustalić, czy art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z jego art. 11 ust. 1 lit. b) należy interpretować w ten sposób, że może na niego powołać się osoba fizyczna, której działalność zawodowa polega m.in. na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, przywołująca umowne nabycie wierzytelności od ofiary wypadku drogowego w celu wytoczenia przed sąd państwa członkowskiego miejsca zamieszkania poszkodowanego powództwa z tytułu odpowiedzialności cywilnej przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy wypadku drogowego, który to ubezpieczyciel ma siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania poszkodowanego.

34 Tytułem wstępu należy zauważyć, że z postanowienia odsyłającego wynika, po pierwsze, że jako iż powództwo zostało wytoczone w postępowaniu głównym przez P. Hofsoe w dniu 4 lutego 2015 r., a więc po dniu 10 stycznia 2015 r., zastosowanie znajduje rozporządzenie nr 1215/2012, zgodnie z jego art. 81..

35 Po drugie, art. 822 § 4 k.c. stwarza uprawnionemu do odszkodowania możliwość dochodzenia roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela, co, zgodnie z brzmieniem art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012, skutkuje stosowaniem jego art. 10–12.

36 Po trzecie, jako że art. 11 ust. 1 lit. b) i art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 są zredagowane co do istoty identycznie z, odpowiednio, art. 9 ust. 1 lit. b) i art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001 – dokonana przez Trybunał wykładnia przepisów rozporządzenia nr 44/2001 pozostaje aktualna dla równoważnych przepisów rozporządzenia nr 1215/2012 (zob. analogicznie wyroki: z dnia 21 maja 2015 r., CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, pkt 60; z dnia 21 stycznia 2016 r., SOVAG, C-521/14, EU:C:2016:41, pkt 43).

37 Po czwarte, należy również przypomnieć, że Trybunał orzekł, iż celem odesłania zawartego w art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 jest dodanie do katalogu powodów, wymienionych w art. 11 ust. 1 lit. b) tego samego rozporządzenia, osób, które poniosły szkodę, bez zawężania ich kręgu wyłącznie do tych, które poniosły szkodę bezpośrednio (wyrok z dnia 20 lipca 2017 r., MMA IARD, C-340/16, EU:C:2017:576, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

38 W konsekwencji należy stwierdzić, że forum actoris powinno odpowiednio objąć spadkobierców ubezpieczonego i pracodawcę, który kontynuował wypłatę wynagrodzenia pracownikowi w okresie spowodowanej przez wypadek drogowy niezdolności owego pracownika do pracy (wyroki: z dnia 17 września 2009 r., Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, pkt 44; z dnia 20 lipca 2017 r., MMA IARD, C-340/16, EU:C:2017:576, pkt 35).

39 Uzasadnienie owych rozstrzygnięć stanowi, po pierwsze, fakt, iż celem sekcji 3 rozdziału II rozporządzenia nr 1215/2012 jest ochrona strony słabszej przez przepisy jurysdykcyjne bardziej dla niej korzystne niż przepisy ogólne i, po drugie, iż nabywca praw osoby bezpośrednio poszkodowanej, który sam może zostać uznany za stronę słabszą, powinien móc skorzystać ze szczególnych norm kompetencyjnych określonych w art. 11 ust. 1 lit. b) w związku z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 (zob. podobnie wyrok z dnia 17 września 2009 r., Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, pkt 40, 44).

40 Mimo to odstępstwa od zasady ogólnej jurysdykcji sądu miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego mogą być ustanawiane jedynie w drodze wyjątku i podlegają wykładni ścisłej (zob. podobnie wyroki: z dnia 17 czerwca 1992 r., Handte, C-26/91, EU:C:1992:268, pkt 14; z dnia 19 stycznia 1993 r., Shearson Lehman Hutton, C-89/91, EU:C:1993:15, pkt 14–17; z dnia 13 lipca 2000 r., Group Josi, C-412/98, EU:C:2000:399, pkt 49, 50; a także z dnia 17 września 2009 r., Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, pkt 36–39).

41 W tym kontekście funkcja ochronna art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) rzeczonego rozporządzenia oznacza, że stosowanie ustanowionych przez te przepisy norm jurysdykcji szczególnej nie obejmuje osób, wobec których taka ochrona nie jest uzasadniona (zob. podobnie wyroki: z dnia 13 lipca 2000 r., Group Josi, C-412/98, EU:C:2000:399, pkt 65, 66; z dnia 26 maja 2005 r., GIE Réunion européenne i in., C-77/04, EU:C:2005:327, pkt 20; z dnia 17 września 2009 r., Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, pkt 41).

42 Z tego wynika, że nie jest uzasadniona żadna szczególna ochrona w stosunkach pomiędzy profesjonalnymi uczestnikami obrotu w sektorze ubezpieczeń, spośród których żaden nie może zostać uznany za znajdującego się w słabszej pozycji w stosunku do drugiego (zob. wyroki: z dnia 26 maja 2005 r., GIE Réunion européenne i in., C-77/04, EU:C:2005:561, pkt 327; z dnia 17 września 2009 r., Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/14, EU:C:2009:561, pkt 42; z dnia 21 stycznia 2016 r., SOVAG, C-521/14, EU:C:2016:41, pkt 30, 31).

43 Zatem osoba taka jak P. Hofsoe, prowadząca działalność zawodową w dziedzinie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli w charakterze cesjonariusza umownego owych roszczeń nie może korzystać ze szczególnej ochrony, jaką stanowi forum actoris.

44 Co prawda, jak precyzuje motyw 18 rozporządzenia nr 1215/2012, celem sekcji 3 w rozdziale II owego rozporządzenia jest ochrona strony słabszej przez przepisy jurysdykcyjne dla niej bardziej korzystne niż przepisy ogólne, okazuje się jednak, że powództwo wytoczone w postępowaniu głównym wpisuje się w stosunki między profesjonalistami i nie może ono mieć wpływu na pozycję proceduralną strony uważanej za słabszą (zob. podobnie wyrok z dnia 21 stycznia 2016 r., SOVAG, C-521/14, EU:C:2016:41, pkt 29, 30).

45 Okoliczność, że profesjonalista taki jak P. Hofsoe prowadzi swoją działalność w ramach małej struktury organizacyjnej, nie może prowadzić do uznania, że chodzi o stronę uznawaną za słabszą aniżeli ubezpieczyciel. Dokonywanie w każdym wypadku oceny kwestii, czy taki profesjonalista może zostać uznany za „stronę słabszą", co warunkuje uznanie go za objętego zakresem pojęcia „poszkodowanego" w rozumieniu art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1512/2012, rodziłoby bowiem ryzyko podważenia pewności prawa i byłoby sprzeczne z celem ustanowionym w motywie 15 owego rozporządzenia, zgodnie z którym przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne (zob. podobnie wyrok z dnia 20 lipca 2017 r., MMA IARD, C-340/16, EU:C:2017:576, pkt 34).

46 Taka wykładnia znajduje poza tym potwierdzenie w celu przypomnianym w motywie 15 rozporządzenia nr 1215/2012, zgodnie z którym przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne, a zasadę miałaby stanowić jurysdykcja sądów miejsca zamieszkania pozwanego.

47 W tej sytuacji na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) owego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że nie może na niego powołać się osoba fizyczna, której działalność zawodowa polega m.in. na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, przywołująca umowne nabycie wierzytelności od ofiary wypadku drogowego w celu wytoczenia przed sąd państwa członkowskiego miejsca zamieszkania poszkodowanego powództwa z tytułu odpowiedzialności cywilnej przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy wypadku drogowego, który to ubezpieczyciel ma siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania poszkodowanego.

W przedmiocie kosztów

48 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 13 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) owego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że nie może na niego powołać się osoba fizyczna, której działalność zawodowa polega m.in. na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, przywołująca umowne nabycie wierzytelności od ofiary wypadku drogowego w celu wytoczenia przed sąd państwa członkowskiego miejsca zamieszkania poszkodowanego powództwa z tytułu odpowiedzialności cywilnej przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy wypadku drogowego, który to ubezpieczyciel ma siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania poszkodowanego.

Malenovský Šváby Vilaras

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 31 stycznia 2018 r.

Sekretarz
A. Calot Escobar

Prezes ósmej izby
J. Malenovský